

Cart paths... relaxed en onopvallend over de baan

Een looppad heeft elke baan wel, maar een echt verhard pad voor golfcars en machines is op de Nederlandse golfbanen haast niet te vinden. Terwijl er wel behoefte aan is. Het gebruik van cart paths kan veel voordeel opleveren.

TEKST: PETER KLERKX – FOTO'S: MARCO BLOM, PETER KLERKX

Cart paths staat voor: 'een constructie van een pad opgebouwd uit een laag van asfalt, gravel, gebroken steen, houtproduct(en) of een ander materiaal dat geschikt is voor het verplaatsen van golf carts over een golfbaan waarbij behoud van het terrein voorop staat'. Kortom een verhard pad waarover golfcars, onderhoudsmachines en of golfspelers met of zonder een trolley zich kunnen verplaatsen.

Verharde paden

Het gebruik van verharde paden bestaat sinds de jaren 1930. In Amerika heeft de golfsport zich inmiddels ontwikkeld tot

een gemotoriseerde sport waarbij golfcars een alledaagse verschijning zijn geworden.

In Nederland is het gebruik van cart paths nog zeer beperkt. De hedendaagse ontwikkeling van nieuwe golfprojecten laat zien dat er steeds meer op minder toegankelijke terreinen wordt gebouwd of op een zeer luxe niveau waarbij spelers er vanuit gaan dat faciliteiten als golfcars aanwezig zijn. De toepassing van cart paths lijkt dus een gouden toekomst tegemoet te gaan. Echter nieuw bij de ontwikkeling van luxe en exclusieve golfprojecten is dat er weer meer gebruik wordt gemaakt van caddies. Cart paths

en golfcars zijn dan juist minder gewenst.

Voordelen

Golfspelers hebben vaak een negatieve associatie met cart paths. De golfbaan wordt minder aantrekkelijk, (in)directe schade aan de baan, minder beweging door golfcars en het sociale contact neemt af. Voordelen van cart paths zijn een verhoogde toegankelijkheid op en over een golfbaan, verhuuropbrengsten van golfcars, toegankelijkheid voor mindervalide spelers en een betere geleiding van spelers over de golfbaan.

Investering

Uit onderzoek door KPMG international blijkt dat 1/8 van het constructiebudget voor een nieuw te realiseren golfbaan wordt uitgegeven aan de realisatie van cart paths. Ondanks (grote) investeringen worden allerlei redenen aangevoerd om het budget van cart paths onder te brengen bij exploitatie, naast bereikbaarheid en managementinformatie. Managementgegevens zijn voor de Nederlandse golfmarkt nog steeds van ondergeschikt belang, maar in Amerika is het een onderdeel geworden van de bedrijfsbusiness. Het is van groot belang dat layout, routing, afstanden naar faciliteiten, selectie van constructiematerialen, afmetingen van constructies en financieel management in afstemming zijn met de natuurlijke vegetatie en het landschappelijke beeld. Als deze elementen in een juiste balans worden gebruikt, hebben de exploitant, golfspeler en het greenkeepersteam een groot belang om cart paths te gebruiken.

Routing

Het realiseren van cart paths is een grote uitdaging voor de golfbaanarchitect. Het vinden van een goede afstemming tussen integratie, functionaliteit en esthetische aspecten speelt een grote rol, waarbij veiligheid en geleiding de aandacht vragen. In het Masterplan, de layout van de golfbaan, moet rekening worden gehouden met topografie, locatie hazards, strategie en beeld. De routing van cart paths moet logisch en eenduidig zijn zodat golfspelers zich gemakkelijk verplaatsen van tee naar fairway, van fairway naar green en van green naar tee en zonder enig oponthoud. Om cart paths minder visueel aanwezig te laten zijn, kan gebruik worden gemaakt van grondlichamen/ heuvels, beplanting en (visueel) landschappelijke elementen. Voor de verschillende onderdelen op een golfbaan, als tee, fairway, green, hazards, zijn aanbevelingen te geven voor het gebruik, de plaatsbepaling en toepassing van cart paths. Hierbij

Cart path gemaakt van natuurlijk materiaal.

moet aandacht zijn voor speltechniek, het visuele aspect en het gegeven dat er een verhoogd gebruik is van golfcars over de fairway met name op nauwe locaties. Het is belangrijk om een zo optimaal mogelijke routing te maken voor de golfers. Cart paths plaatsen in een dogleg van een fairway heeft niet de voorkeur.

Materiaal

Bij de keuze van constructiemateriaal voor cart paths moet rekening worden gehouden met het feit dat golfspelers het liefst een 'natuurlijke' hole zien, ervaren en spelen. De voorkeur van de toe te passen materialen hangt samen met budget, het beeld en de beschikbaarheid van het materiaal. Het materiaal voor de toplaag kan bestaan uit:

- harde product(en) als asfalt, beton, steen, gebroken steen;
- natuurlijke producten: houtsnippers, schelpen, dennennaalden;

- constructieve producten: honingraat en gestabiliseerde matten.

De ideale breedtemaat van een cart path constructie is tussen 2,4 en 3,0 meter vanwege machinale aanleg. Naast maatvoering is een goede keuze van onderbouwmateriaal belangrijk, waarbij een laagdikte van 7 tot 10 centimeter als onderlaag moet worden toegepast. Steile paden, abrupte overgangen en scherpe bochten moeten worden vermeden. Er zal een goede drainage op en naast de constructie moeten komen, immers bij een slechte of onvoldoende drainage kunnen er aqua spots ontstaan met uitspoeling en afbrokkeling van de constructie tot gevolg.

Onderzoek

In het kader van een onderzoeksscriptie voor de EIGCA (European Institute of Golf Course Architects) voerde Peter Klerkx een onderzoek uit naar het voorkomen en de hoedanigheid van cart

paths op Nederlandse golfbanen. Uit dit onderzoek blijkt dat veel golfbanen in Nederland helemaal géén of slechts enkele cart paths hebben, met name over korte afstanden met een zeer intensief gebruik meestal tussen green en tee. Opvallend daarbij is dat de materiaalkeuze beperkt blijft tot zand, schelpen en een fijne steenslag van lavakorrel / fijngrind al dan niet versterkt met een bitumen houdend middel.

Conclusie

Een van de conclusies van het onderzoek is dat er meer behoefte is aan het gebruik van golf cars en daarmee aan cart paths. Golfspelers zijn zelfs bereid om een redelijke vergoeding te betalen voor de huur van een golfcar en wel in het bijzonder spelers ouder dan 55 jaar (dit is bijna 50 procent van alle golfspelers in Nederland). De groep spelers tussen 40 en 55 jaar wil in de komende jaren in golfcars gaan of blijven spelen. Om de populatie van golfspelers op niveau te houden zal beschikbaar stellen van golfcars nodig zijn willen deze golfspelers actief de golfsport blijven beoefenen. Met het gebruik van golfcars is meer aandacht nodig voor het creëren van

Houtsnippers op een cart path langs de tee.

goede cart paths. Als een golfbaan ervoor kiest om een kwalitatief hoogwaardig product te realiseren, dan is een goede projectvoorbereiding en uitvoeringsbegeleiding een voorwaarde. Voor de realisatie een duidelijke visie en keuze maken over toepassing en gebruik van cart paths levert veel voordeel op.

Vervolgens dient een sterk masterplan opgesteld te worden en tijdens de aanleg zelf dient de uitvoerder de zaken ter plekke te begeleiden. 🏌️

Mocht u meer informatie willen of een nadere inventarisatie/analyse willen laten uitvoeren, neem dan contact op met Peter Klerkx (B.Sc.) Golf Course Architecture, www.pk-gca.com en info@pk-gca.com of telefoon (024) 677 03 62.

Overgang van een cart path naar de fairway.